Sở GD&ĐT Thành phố Đà Nẵng
Trường THPT Đỗ Đăng Tuyển
Tổ: Ngữ văn
GV: Đoàn Thị Bích Hà
Ngày soạn: 1/11/2026
Thời gian thực hiện: / 11 /2026
Lớp dạy: 12/4

CHUYÊN ĐỀ 2:
TÌM HIỂU VỀ MỘT TÁC PHẨM NGHỆ THUẬT CHUYỂN THỂ TỪ VĂN HỌC
(Khối 12-15 tiết)

A. MỤC TIÊU CHUNG.

1. Năng lực

a. Năng lực chung: Bài học góp phần phát triển năng lực chung

-Tự chủ và tự học: Tự quyết định cách giải quyết vấn đề học tập, tự đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ, giải quyết vấn đề học tập của bản thân và các bạn**.**

- Giao tiếp và hợp tác: Tăng cường khả năng trình bày, diễn đạt ý kiến, ý tưởng trước lớp, tổ nhóm học tập, tương tác tích cực với các bạn trong tổ nhóm, khi thực hiện nhiệm vụ hợp tác.

- Giải quyết vấn đề và sáng tạo: Chủ động đề ra kế hoạch học tập, thực hiện nhiệm vụ học tập cá nhân và nhóm học tập, xử lí linh hoạt sáng tạo các tình huống phát sinh khi thực hiện nhiệm vụ học tập.

b. Năng lực đặc thù:

- HS có năng lực thẩm mĩ và biết sử dụng ngôn ngữ trong quá trình chiếm lĩnh tri thức.

2. Phẩm chất

- Giải quyết được một vấn đề học tập mang tính phức hợp, đòi hỏi có sự kết nối với thực tiễn và tìm ra được các chiến lược, cách thức giải quyết vấn đề.
- Hướng đến lối sống tích cực, hoàn thiện nhân cách bản thân.

B. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU.

1. Về phía học sinh: HS nhận phiếu học tập từ GV, chuẩn bị nội dung thảo luận. Bút màu, giấy để trình bày sản phẩm.

2. Về phía giáo viên: GV chuẩn bị tài liệu tham khảo (có liên quan đến nội dung CĐ2); các bảng biểu, kế hoạch hướng dẫn cho HS; máy tính hoặc điện thoại thông minh có kết nối internet.

C. TIẾN TRÌNH BÀI DẠY.

Tiết:
Ngày soạn:

TÌM HIỂU TRI THỨC TỔNG QUÁT
(Thời gian thực hiện: 3 tiết)

A. MỤC TIÊU

1. Năng lực:

- **Năng lực chung:** Tự quyết định cách giải quyết vấn đề học tập, tự đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ, giải quyết vấn đề học tập của bản thân và các bạn
- **Năng lực đặc thù:** Hiểu được bản chất của quá trình chuyển thể tác phẩm văn học sang một tác phẩm thuộc loại hình nghệ thuật khác và phương thức chuyển thể.

2. Phẩm chất: Biết quý trọng những tác phẩm nghệ thuật được chuyển thể từ văn học.

B. THIẾT BỊ DẠY HỌC, HỌC LIỆU.

- Tranh, ảnh, bảng biểu, video clip, máy tính có kết nối internet, máy chiếu.
- Phiếu học tập để HS chuẩn bị nội dung thảo luận.
- Bút màu, giấy để trình bày sản phẩm.
- CĐHT Ngữ văn lớP 12, tài liệu tham khảo.

C. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC.

HOẠT ĐỘNG 1: KHỞI ĐỘNG (5 phút)

a. Mục tiêu: GV hướng dẫn HS huy động hiểu biết, vốn sống, trải nghiệm, cảm xúc cá nhân để trả lời các câu hỏi trước khi tìm hiểu các yêu cầu và cách thức nghiên cứu về một tác phẩm nghệ thuật chuyển thể từ văn học.

b. Nội dung: Trò chơi *Ai nhanh hơn*

c. Sản phẩm: Câu trả lời của HS.

d. Tổ chức thực hiện:

B1. Chuyển giao nhiệm vụ: ***Chuyển giao nhiệm vụ***:

GV trình chiếu hình ảnh một số bức tranh, đoạn phim hoặc cho HS nghe một số ca khúc được chuyển thể từ các tác phẩm văn học, yêu cầu HS đoán tên của các tác phẩm văn học đã được chuyển thể.

→ **"Vợ nhặt"- Kim Lân**

→ **"Hai đứa trẻ"- Thạch Lam**

"Chữ người tử tù"

Nguyễn Tuân

https://hopamviet.vn/sheet/song/chan-que/W8IUIZUB.html

"Chân quê"- Nguyễn Bính

https://www.sggp.org.vn/ra-mat-phim-nguoi-tro-ve-post353130.html

"Người ở bến sông Châu"- Sương Nguyệt Minh

B2. Thực hiện nhiệm vụ: HS quan sát và gọi tên các tác phẩm văn học đã được chuyển thể sang loại hình nghệ thuật khác**.**

B3. Báo cáo thảo luận: Hs thực hiện

B4. Đánh giá kết quả thực hiện: Gv nhận xét, đánh giá

Dẫn dắt vào bài:

Các em thân mến! Nói về sức sống của các tác phẩm văn chương, nhà văn Ai-ma-tốp đã cho rằng "Một tác phẩm chân chính không bao giờ kết thúc ở trang cuối cùng, không bao giờ hết khả năng kể chuyện". Sức sống của tác phẩm văn học không phải chỉ được thể hiện qua việc lưu giữ những con chữ trong văn bản với những giá trị của nó mà trong quá trình tiếp nhận có những lúc những tác phẩm văn học đó lại được chuyển thể sang các loại hình nghệ thuật khác như âm nhạc, hội họa, điện ảnh…Bài học sẽ giúp chúng ta hiểu về cách chuyển thể tác phẩm văn học và cách tìm hiểu tác phẩm nghệ thuật được chuyển thể từ tác phẩm văn học.

HOẠT ĐỘNG 2: HÌNH THÀNH KIẾN THỨC (… phút)

a. Mục tiêu:

- HS nắm được thuật ngữ chuyển thể và chuyển thể văn học.
- HS hiểu được mối quan hệ giữa văn học và các loại hình nghệ thuật khác.

- HS hiểu được các phương thức của quá trình chuyển thể một tác phẩm văn học sang một tác phẩm thuộc loại hình nghệ thuật khác.

b. Nội dung: *Chuyển thể và chuyển thể tác phẩm văn học, Các phương thức chuyển thể tác phẩm văn học, Tác phẩm văn học và tác phẩm nghệ thuật chuyển thể.*

c. Sản phẩm: Tri thức về chuyển thể và chuyển thể tác phẩm văn học.

d. Tổ chức thực hiện:

PHT 01 **Tác phẩm văn học và tác phẩm điện ảnh chuyển thể**		
	Tác phẩm văn học	**Tác phẩm chuyển thể**
Điểm giống nhau		
Điểm khác nhau trong cách thể hiện.		
Kể tên một số tác phẩm điện ảnh được chuyển thể dựa trên tác phẩm văn học.		
Cách tiếp cận các tác phẩm điện ảnh được chuyển thể		

PHT 02 **Tác phẩm văn học và tác phẩm hội họa chuyển thể**		
	Tác phẩm văn học	**Tác phẩm chuyển thể**
Điểm giống nhau		
Điểm khác nhau trong cách thể hiện		
Kể tên một số tác phẩm hội họa được chuyển thể từ tác phẩm văn học.		
Cách tiếp cận các tác phẩm hội họa được chuyển thể		

PHT 03 **Tác phẩm văn học và tác phẩm âm nhạc chuyển thể**		
	Tác phẩm văn học	**Tác phẩm chuyển thể**
Điểm giống nhau		
Điểm khác nhau trong cách thể hiện		
Kể tên một số tác phẩm âm nhạc được chuyển thể		
Cách tiếp cận các tác phẩm âm nhạc được chuyển thể		

PHT 04 **Tác phẩm văn học và tác phẩm kịch bản sân khấu chuyển thể.**		
	Tác phẩm văn học	**Tác phẩm chuyển thể**
Điểm giống nhau		

Điểm khác nhau trong cách thể hiện.		
Kể tên một số tác phẩm kịch bản sân khấu được chuyển thể		
Cách tiếp cận các tác phẩm kịch bản sân khấu được chuyển thể		

Hoạt động của GV và HS	Dự kiến sản phẩm
Hoạt động 1: Tìm hiểu phần Tri thức tổng quát **Tìm hiểu về thuật ngữ *chuyển thể* và *chuyển thể tác phẩm văn học*** **B1. Chuyển giao nhiệm vụ:** **Câu 1: Thế nào là chuyển thể?** A. Kể lại một phần câu chuyện gốc. **B. Kể lại câu chuyện gốc bằng ngôn ngữ riêng của một loại hình nghe thuật khác.** C. Kể lại câu chuyện với nội dung sáng tạo. D. Tất cả các phương án trên. **Câu 2: Chuyển thể tác phẩm văn học là gì?** A. Là thuật ngữ có sự biến đổi về nội dung trong quá trình sử dụng. B. Chỉ là việc chuyển tác phẩm văn học thành một vở kịch trên sân khấu hoặc một bộ phim trên màn ảnh.. C. Chỉ có sự sáng tạo về hình thức. **D. Là việc chuyển tác phẩm văn học thành một vở kịch trên sân khấu hoặc một bộ phim trên màn ảnh và chuyển hệ thống kí hiệu ngôn từ trong tác phẩm văn học thành hệ thống kí hiệu riêng của điêu khắc, hội hoạ, âm nhạc,...** **Câu 3: Việc chuyển thể tác phẩm văn học có từ khi nào?** **A. Từ thời xa xưa.** B. Từ khi có tác phẩm văn học dân gian Việt Nam. C. Từ khi có các tác phẩm văn học viết Việt Nam. D. Từ thời kì văn học hiện đại.	**I. Chuyển thể và chuyển thể tác phẩm văn học** **1. Chuyển thể** là "kể" lại câu chuyện (bao gồm lịch sử, sự kiện, nhân vật,... hay chỉ đơn thuần là một ý tưởng, cảm xúc, cảm giác,...) mà tác phẩm gốc đã thể hiện bằng ngôn ngữ riêng của một loại hình nghệ thuật khác. **2. Chuyển thể tác phẩm văn học.** - Là việc chuyển tác phẩm văn học thành một vở kịch trên sân khấu hoặc một bộ phim trên màn ảnh và chuyển hệ thống kí hiệu ngôn từ trong tác phẩm văn học thành hệ thống kí hiệu riêng của điêu khắc, hội hoạ, âm nhạc,.. - Thời gian: Việc chuyển thể tác phẩm văn học đã được thực hiện từ thời xa xưa. - Ngày nay, hiện tượng chuyển thể tác phẩm văn học còn xảy ra với các loại hình nghệ thuật hoặc các sinh hoạt mang tính nghệ thuật khác như nhiếp ảnh, nghệ thuật thị giác, nghệ thuật sắp đặt, trò chơi điện tử, công viên chủ đề,... → Khi thưởng thức, tìm hiểu vấn đề chuyển thể văn học, chúng ta cần đặt tác phẩm văn học và tác phẩm chuyển thể bên cạnh nhau trong một bối cảnh lịch sử và bối cảnh văn hoá cụ thể. **II. Các phương thức chuyển thể tác phẩm văn học** **1. Hai phương thức chuyển thể phổ biến** - Chuyển thể bám sát tác phẩm - Chuyển thể ít bám sát tác phẩm

Câu 4: Có mấy phương thức chuyển thể tác phẩm văn học?

A. Hai

B. Ba.

C. Bốn.

D. Năm.

B2. Thực hiện nhiệm vụ

- HS đọc sgk, trả lời câu hỏi.

B3. Báo cáo thảo luận

Hs trả lời câu hỏi.

B4. Đánh giá kết quả thực hiện:

- GV chuẩn hoá kiến thức.

Hoạt động 2: Tìm hiểu tác phẩm văn học và tác phẩm nghệ thuật chuyển thể

B1: Chuyển giao nhiệm vụ.

- GV yêu cầu học sinh chuẩn bị ở nhà các nội dung theo yêu cầu ở PHT.

Ở lớp, GV chia lớp thành 4 nhóm và mỗi nhóm hoàn thiện một nội dung bất kì (Theo hình thức bốc thăm) để thuyết trình ở trên lớp theo hình thức báo cáo dự án nhỏ.

GV chiếu PHT 01, 02, 03, 04

B2: Thực hiện nhiệm vụ:

- Học sinh hoàn thiện nội dung mà nhóm mình đã bốc thăm được.
- Đại diện các nhóm trình bày dự án của nhóm mình.
- Các nhóm còn lại lắng nghe và suy nghĩ các vấn đề cần trao đổi, thảo luận.

B3: Trao đổi, thảo luận:

Các nhóm đặt câu hỏi và góp ý, đánh giá về phần trình bày của nhau.

B4: Nhận xét, đánh giá:

GV phát phiếu đánh giá rubic về kết quả trình bày để các nhóm đánh giá chéo nhau.

Tiêu chí	**Kết quả**		**Bổ sung, góp ý**
	Đạt	**Chưa đạt**	
Nội dung trình bày			
Cách thức, kĩ năng và thái độ khi trình bày			

2. Các yếu tố thường gây chú ý khi chuyển thể tác phẩm văn học: chủ đề, nhân vật, không gian và thời gian, điểm nhìn, kết cấu

III. Tác phẩm văn học và tác phẩm nghệ thuật chuyển thể

3.1. Tác phẩm văn học và tác phẩm điện ảnh chuyển thể

PHT 01 **Tác phẩm văn học và tác phẩm điện ảnh chuyển thể**		
	Tác phẩm văn học	Tác phẩm điện ảnh được chuyển thể
Điểm giống nhau	- Cùng có các sự việc (theo lối tự sự- kể chuyện). - có tính tổng hợp cao trong việc tái hiện cuộc sống	
Điểm khác nhau trong cách thể hiện.	- Kể chuyện bằng ngôn ngữ.	- kể chuyện bằng hình ảnh và âm thanh.
Một số tác phẩm điện ảnh được chuyển thể dựa trên tác phẩm văn học.	- "Rô me ô và Giu li et" của Sechxpia. - "Những người khốn khổ"- Vich-to Huygo	- "Romeo o và Giu-li-et" của đạo diễn Phran-cô Giép-phi-re-li. - "Những người khốn khổ" của đạo diễn Tôm Húp pơ.
Cách tiếp cận các tác phẩm điện ảnh được chuyển	Cần làm quen với vớ các khái niệm điện ảnh , cảnh quay, góc quay, đảo ngược, dựng phim....	

Tương tác với người nghe (lắng nghe, trao đổi, thảo luận,…)			

- GV nhận xét về kết quả làm việc của các nhóm

thể	

3.2. Tác phẩm văn học và tác phẩm hội hoạ chuyển thể

PHT 02 **Tác phẩm văn học và tác phẩm hội họa chuyển thể**		
	Tác phẩm văn học	Tác phẩm chuyển thể
Điểm giống nhau	Đều có nhân vật, sự kiện.	
Điểm khác nhau trong cách thể hiện	- Khắc họa một quá trình - Dùng ngôn từ để kể câu chuyện.	- Khắc họa một khoảnh khắc - Dùng đường nét, màu sắc để miêu tả đối tượng.
Một số tác phẩm hội họa được chuyển thể từ tác phẩm văn học.	- Nhân vật Đôn-ki-hô-tê trong tác phẩm của Xec -van-tec	- Nhân vật Đon-ki-hô-tê trong tranh của Guýt-xta-vơ Đô-rê. ....
Cách tiếp cận các tác phẩm hội họa được chuyển thể	Cần nắm vững các khái niệm như bố cục, màu sắc, hòa sắc, hình, khối, nét.....	

3.3. Tác phẩm văn học và tác phẩm âm nhạc chuyển thể

PHT 03 **Tác phẩm văn học và tác phẩm âm nhạc chuyển thể**		
	Tác phẩm văn học	Tác phẩm âm nhạc được chuyển thể
Điểm giống nhau	Đều là nghệ thuật của thời gian	
Điểm khác nhau trong cách thể hiện	- Văn học kể chuyện bằng ngôn từ -Hình tượng trong văn học thường	- Âm nhạc "kể" câu chuyện bằng giai điệu. - Hình tượng trong âm

	mang tính xác định.	nhạc thường có tính chất bất định, mơ hồ.
Một số tác phẩm âm nhạc được chuyển thể	-"Thuyền và biển"- Xuân Quỳnh. -"Thời hoa đỏ" Thanh Tùng.	-"Thuyền và biển"- Phan Huỳnh Điểu. -"Thời hoa đỏ" Nguyễn Đình Bảng.
Cách tiếp cận các tác phẩm âm nhạc được chuyển thể	Chú ý âm thanh, cao độ, nhịp điệu, âm điệu.	

3.4. Tác phẩm văn học và kịch bản sân khấu chuyển thể.

PHT 04 **Tác phẩm văn học và tác phẩm kịch bản sân khấu chuyển thể.**		
	Tác phẩm văn học	Tác phẩm kịch bản sân khấu được chuyển thể
Điểm giống nhau	- Đều có các sự việc. - Đều phản ánh cuộc sống một cách bao quát.	
Điểm khác nhau trong cách thể hiện.	-Dùng ngôn ngữ để kể chuyện.	- Dùng hành động, cử chỉ, điệu bộ để kể chuyện.
Một số tác phẩm kịch bản sân khấu được chuyển thể	"Hồn Trương Ba, da hàng thịt"- Lưu Quang Vũ. - "Truyện Kiều"- Nguyễn Du	Kịch "Hồn Trương Ba, da hàng thịt"- Nguyễn Đình Nghi. Nhạc kịch "Truyện Kiều" Christophe Thiry (Pháp)
Cách tiếp cận các tác phẩm kịch bản sân khấu được chuyển thể	Chú ý tình huống, mâu thuẫn, lời thoại, nhân vật, ngôn ngữ lịch, hành động kịch.....	

HOẠT ĐỘNG 3: LUYỆN TẬP (5 phút)

a. Mục tiêu: HS hình dung được tổng thể kiến thức của bài học.

b. Nội dung: HS sơ đồ hoá lại toàn bộ nội dung của bài học qua việc hoàn thiện bảng sau

1. Kể tên một số tác phẩm văn học được chuyển thể.
2. Hệ thống kiến thức về cách tiếp cận một tác phẩm điện ảnh .....

c. Sản phẩm: Bảng kiến thức học sinh đã hoàn thiện.

d. Tổ chức thực hiện:

- GV hướng dẫn HS hoàn thiện bảng
- Các nhóm học tập thảo luận và hoàn thiện bảng
- GV nhận xét và nhấn mạnh các nội dung chính của bài học.

HOẠT ĐỘNG 4: VẬN DỤNG (5 phút)

a. Mục tiêu: HS vận dụng kiến thức của bài học để tìm hiểu, thưởng thức một tác phẩm nghệ thuật chuyển thể từ tác phẩm văn học.

b. Nội dung: hs tìm những ca khúc được chuyển thể từ VH và trình bày trên lớp.

c. Sản phẩm: Kết quả thực hiện hoạt động của HS.

d. Tổ chức thực hiện:

Hs trình bày một số bài hát được chuyển thể từ tác phẩm văn học.

4. Hướng dẫn về nhà: Đọc tìm hiểu phần 1 chuyên đề 2.

CHUYÊN ĐỀ 2.
TÌM HIỂU VỀ MỘT TÁC PHẨM NGHỆ THUẬT CHUYỂN THỂ TỪ VĂN HỌC

Tiết 4, 5, 6, 7 - PHẦN 1. THƯỞNG THỨC MỘT TÁC PHẨM NGHỆ THUẬT ĐƯỢC CHUYỂN THỂ TỪ VĂN HỌC

Thời gian thực hiện: 4 tiết

I. MỤC TIÊU

1. Về năng lực:

- HS hiểu được mối quan hệ giữa văn học và các loại hình nghệ thuật khác.
- HS hiểu và phân tích được đặc trưng cơ bản của các loại hình nghệ thuật như điện ảnh, âm nhạc, hội họa.
- HS biết cách thưởng thức một tác phẩm nghệ thuật được chuyển thể từ văn học, nhận xét và đánh giá được giá trị của các tác phẩm nghệ thuật.
- HS biết cảm thụ nhiều loại hình nghệ thuật như âm nhạc, hội hoạ, điện ảnh, sân khấu,…
- HS phát triển năng lực nghiên cứu và năng lực sáng tạo, kĩ năng kết hợp làm việc độc lập và làm việc nhóm.

2. Về phẩm chất: Biết trân trọng giá trị cá nhân, phát huy sự sáng tạo; tinh thần hợp tác, lắng nghe, chia sẻ trong tập thể

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC, HỌC LIỆU

1. Thiết bị dạy học:

- File audio (bài hát), bức tranh, bộ phim được chuyển thể từ tác phẩm văn học; công cụ hỗ trợ như máy tính, điện thoại kết nối mạng
- Phiếu học tập để HS chuẩn bị nội dung thảo luận.
- Bút màu, giấy để trình bày sản phẩm.

2. Học liệu: CĐHT Ngữ văn lớp 12, tài liệu tham khảo.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

HOẠT ĐỘNG 1: KHỞI ĐỘNG (5 phút)

a. Mục tiêu: GV hướng dẫn HS huy động hiểu biết, vốn sống, trải nghiệm, cảm xúc cá nhân để trả lời các câu hỏi trước khi tìm hiểu các yêu cầu và cách thức thưởng thức một tác phẩm nghệ thuật được chuyển thể từ văn học.

b. Nội dung: Trò chơi *Hái táo*

c. Sản phẩm: Câu trả lời của HS.

d. Tổ chức thực hiện:

Hoạt động của Gv và Hs	Dự kiến sản phẩm
B1. Chuyển giao nhiệm vụ: GV hướng dẫn HS trả lời câu hỏi nhanh (Trò chơi hái táo) **B2. Thực hiện nhiệm vụ** **Câu hỏi 1: Khái niệm chuyển thể trong "chuyển thể tác phẩm văn học" có nghĩa là:** A. "Kể" lại câu chuyện mà tác phẩm gốc đã thể hiện bằng ngôn ngữ riêng của một loại hình nghệ thuật khác. B. Chuyển từ thể loại này sang thể loại khác. C. Giữ nguyên cốt truyện, thay tên và bối cảnh phù hợp. D. Cả 3 phương án trên đều đúng. **Câu hỏi 2: Ban đầu thuật ngữ "chuyển thể tác phẩm văn học" dùng để chỉ:** A. Việc chuyển tác phẩm văn học thành một vở kịch trên sân khấu hoặc một bộ phim trên màn ảnh. B. Việc diễn xướng lại tác phẩm văn học thành hình thức ngâm, vịnh, hát. C. Việc chuyển các tác phẩm văn học dân gian thành tác phẩm văn học. D. Không có phương án đúng. **Câu hỏi 3: Có bao nhiêu phương thức chuyển thể tác phẩm văn học?** A. 7 phương thức B. 2 phương thức C. 2 phương thức D. 4 phương thức **Câu hỏi 4: Giữa 2 loại hình văn học và điện ảnh có các điểm tương đồng:** A. Thích hợp với việc "kể chuyện" (tự sự) B. Có tính tổng hợp cao trong việc tái hiện cuộc sống. C. Đều "kể chuyện" bằng hình ảnh. D. Cả A và B đều đúng. **Câu hỏi 5: Điều khác biệt cần lưu ý giữa văn học và hội hoạ?** A. Văn học là nghệ thuật của thời gian, hội hoạ là nghệ thuật của không gian. B. Thế mạnh của văn học là khắc hoạ một quá trình, thế mạnh của hội hoạ là khắc hoạ một khoảnh khắc. C. Văn học dùng ngôn từ để "kể" câu chuyện, hội hoạ dùng đường nét, màu sắc… miêu tả hay biểu đạt ý niệm. D. Cả 3 phương án trên đều đúng. **Câu hỏi 6: Nhạc sĩ thường dùng phần nào của tác phẩm văn học để chuyển thể thành tác phẩm âm nhạc?**	- GV chiếu câu hỏi và đáp án (sau mỗi lượt HS trả lời) chọn câu hỏi và trả lời. *Đáp án: A* *Đáp án: A* *Đáp án: B* *Đáp án: D* *Đáp án: D*

A.Cả tác phẩm hoặc trích đoạn. B. Nhân vật và tâm trạng nhân vật. C. Hình ảnh và ngôn ngữ. D. Đề tài và tư tưởng. **B3. Báo cáo thảo luận:** - Hs trả lời câu hỏi nhanh - Các bạn góp ý hoặc sửa chữa nếu cần **B4. Đánh giá kết quả thực hiện:** - GV nhận xét câu trả lời - Định hướng cho bài học mới.	*Đáp án: A*

HOẠT ĐỘNG II: HÌNH THÀNH KIẾN THỨC(… phút)

a. Mục tiêu: : GV hướng dẫn HS huy động hiểu biết, vốn sống, trải nghiệm, cảm xúc cá nhân để xem một bộ phim được chuyển thể từ văn học.

b. Nội dung: Xem một bộ phim

c. Sản phẩm: Câu trả lời của HS.

d. Tổ chức thực hiện:

PHT SỐ 01		
Câu hỏi	**Nội dung câu hỏi**	**Dự kiến trả lời**
Câu hỏi 1	Các bộ phim thường lấy cảm hứng từ tác phẩm văn học ở những điều gì?	
Câu hỏi 2	Khi chuyển thể một tác phẩm văn học thành bộ phim, những yếu tố nào tác động đến sự thay đổi của bản gốc?	
Câu hỏi 3	Khi tìm hiểu một bộ phim được chuyển thể từ tác phẩm văn học, ngoài việc đối chiếu với bản gốc, ta cần chú ý đến những yếu tố nào? Tại sao?	

PHT SỐ 02		
Câu hỏi	**Phóng viên**	**Đạo diễn**
1	Những yếu tố nào trong đoạn trích đã được ông chọn đưa lên màn ảnh? Những yếu tố nào đã bị lược bỏ?	
2	Trong phim, nhân vật được khắc họa qua những phương tiện nào? Đâu là điểm khác biệt giữa nhân vật trong phim và nhân vật trong tác phẩm văn học?	
3	Bối cảnh phim được tạo dựng thông qua những phương tiện nào? Điều đó có tác dụng gì?	

4	Thưa ông! Việc sử dụng âm nhạc trong phim có điểm gì đáng lưu ý? Âm nhạc đó tác dụng như thế nào trong việc diễn tả nội tâm nhân vật và nội dung của đoạn phim?	
5	Việc ông chuyển thể thành phim từ câu chuyện văn học nhằm mục đích gì?	
6	Ông muốn nhắn nhủ với khán giả điều gì khi xem một bộ phim được chuyển thể từ tác phẩm văn học.	

PHT SỐ 03		
Câu hỏi	**Phóng viên**	**Đạo diễn**
1	Những yếu tố nào trong đoạn trích đã được ông chọn đưa lên màn ảnh? Những yếu tố nào đã bị lược bỏ?	
2	Trong phim, nhân vật được khắc họa qua những phương tiện nào? Đâu là điểm khác biệt giữa nhân vật trong phim và nhân vật trong tác phẩm văn học?	- Trong phim nhân vật được khắc họa thông qua diễn xuất mạnh mẽ của diễn viên với biểu cảm khuôn mặt và cử chỉ hành động cùng với nhạc nền và ánh sáng góp phần nhấn mạnh cảm xúc nội tâm của nhân vật. - Điểm khác biệt giữa nhân vật trong phim và trong tác phẩm văn học chủ yếu nằm ở phương tiện và phương pháp sử dụng để truyền tải nhân vật. Trong khi phim sử dụng hình ảnh, âm thanh và diễn xuất để tạo ra một trải nghiệm trực quan và tức thì thì văn học lại dựa vào sự mô tả chi tiết và phân tích tâm lý để xây dựng nhân vật một cách sâu sắc.
3	Bối cảnh phim được tạo dựng thông qua những phương tiện nào? Điều đó có tác dụng gì?	- Bối cảnh phim được tạo dựng thông qua hình ảnh trực quan, âm thanh và kĩ xảo để tái hiện. - Tác dụng: Để người xem dễ hình dung các sự việc.
4	Thưa ông! Việc sử dụng âm nhạc trong phim có điểm gì đáng lưu ý? Âm nhạc đó tác dụng như thế nào trong việc diễn tả nội tâm nhân vật và nội dung của đoạn phim?	- Âm nhạc được sử dụng với những âm điệu khác nhau có lúc mạnh mẽ dồn dập có lúc nhẹ nhàng da diết. - Âm nhạc giúp khán giả cảm nhận sâu sắc hơn về cảm xúc của nhân vật, tạo ra sự đồng cảm và kết nối mạnh mẽ hơn.
5	Việc ông chuyển thể thành phim từ câu chuyện văn học nhằm mục đích gì?	- Cuộc sống được nhìn một cách đa dạng từ nhiều loại hình nghệ thuật. - Góp phần làm cho sự tiếp nhận của khán giả trở nên phong phú.

6	Ông muốn nhắn nhủ với khán giả điều gì khi xem một bộ phim được chuyển thể từ tác phẩm văn học.	**C**hú ý những yếu tố đặc trưng của ngôn ngữ điện ảnh như diễn xuất của diễn viên, dàn cảnh, âm thanh, bố cục và hình ảnh, góc quay, nhịp điệu,...

Hoạt động của GV và HS	**Dự kiến sản phẩm**
Phần 1: Xem một bộ phim được chuyển thể từ văn học. **Nhiệm vụ 1: Một số lưu ý khi thưởng thức một tác phẩm điện ảnh được chuyển thể từ tác phẩm văn học.** **Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ.** - GV yêu cầu HS đọc SGK và trả lời câu hỏi theo PHT 01 GV chiếu PHT 01 - Hình thức: Làm việc cặp đôi (Theo sơ đồ tư duy) **Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ.** - Học sinh trao đổi và hoàn thanh theo yêu cầu. - GV quan sát, chia sẻ, động viên... **Bước 3: Báo cáo kết quả.** - Chọn 2 cặp đôi lên giới thiệu về bài làm của cặp nhóm mình. - Các học sinh khác theo dõi, nhận xét. **Bước 4; Đánh giá kết quả thực hiện.** Gv nhận xét cả nội dung và hình thức trình bày. GV chuẩn hoá kiến thức và nhấn mạnh các nội dung quan trọng (theo sơ đồ tư duy) **Nhiệm vụ 2: Thực hành xem bộ phim chuyển thể từ tác phẩm văn học.** **Hoạt động 1: Chuẩn bị xem** GV yêu cầu HS đọc câu chuyện *Vợ chồng A Phủ* của Tô Hoài ở nhà (chú ý đoạn nói về A Phủ đi chăn bò và tâm trạng, hành động của Mị trong đêm đông cứu A Phủ) **Hoạt động 2: Xem phim** **B1. Chuyển giao nhiệm vụ** - GV trình chiếu cho HS xem đoạn phim ứng với nội dung A Phủ đi chăn bò và tâm trạng, hành động của Mị trong đêm đông cứu A Phủ https://www.youtube.com/watch?v=ZwZAbxWS6sY **Nhiệm vụ 1:** GV chia lớp thành 4 nhóm, mỗi nhóm hoàn thiện bảng nội dung sau trong quá trình xem phim theo yêu cầu	**1. Xem một bộ phim được chuyển thể từ văn học** **1.1. Lưu ý chung khi thưởng thức một tác phẩm điện ảnh được chuyển thể từ tác phẩm văn học** **Dự kiến sản phẩm (Trình bày theo sơ đồ tư duy)** **Câu hỏi 1:** Các bộ phim lấy cảm hứng từ tác phẩm văn học thường vay mượn đề tài, môtip, nhân vật hoặc bám sát nội dung. **Câu hỏi 2:** Các yếu tố tác động đến quá trình chuyển thể: chất liệu, ngữ cảnh xã hội, điều kiện kĩ thuật, quan niệm của chủ thể,… → Chuyển thể điện ảnh không đơn thuần chỉ là sự bắt chước, sao chép giản đơn mà là một quá trình sáng tạo. **Câu hỏi 3:** Cần đặc biệt chú ý đến những yếu tố đặc trưng của ngôn ngữ điện ảnh như diễn xuất của diễn viên, dàn cảnh, âm thanh, bố cục và hình ảnh, góc quay, nhịp điệu,... **1.2. Thực hành xem bộ phim chuyển thể từ tác phẩm văn học.** **a, Chuẩn bị xem.** **b, Xem phim.** *** Dự kiến trả lời: PHT số 03**

Cảnh	Bố cục, hình ảnh, âm thanh, ánh sáng	Nhân vật và hành động	Góc quay	Nhận xét
Cảnh 1				
Cảnh 2				

* Ghi chú

- Cảnh 1: A Phủ đi chăn bò, chăn ngựa để mất một con ngựa và bị trói.
- Cảnh 2: Mị cứu A Phủ và cùng A Phủ trốn khỏi Hồng Ngài.

Nhiệm vụ 2: Sau khi học sinh xem phim xong, thảo luận và trả lời các câu hỏi:

Cách thức: Thảo luận theo cặp với phương pháp đóng vai.

Mỗi cặp (học sinh tự chọn- có thể dịch chuyển chỗ ngồi) sẽ đóng vai: Phóng viên và đạo diễn bộ phim (Theo PHT số 02)

GV chiếu PHT số 02

Bước 2. Thực hiện nhiệm vụ:

HS nghiên cứu SGK, thực hiện theo yêu cầu của GV.

Bước 3. Báo cáo sản phẩm:

Gv gọi 2 cặp Hs lên thực hiện cuộc phỏng vấn.

Các hs khác theo dõi nhận xét.

Bước 4. Đánh giá kết quả thực hiện:

GV nhận xét, chuẩn KT (PHT số 03)

Phần 2: Xem một bức tranh được chuyển thể từ văn học

Nhiệm vụ 1: Một số lưu ý chung khi thưởng thức một tác phẩm hội hoạ được chuyển thể từ tác phẩm văn học.

Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ: Học sinh tìm tên các tác phẩm hoặc nhân vật văn học qua các bức tranh.

GV chiếu 1 số bức tranh và học sinh đoán tên tác phẩm.

Bức tranh 1: Truyện "Tam quốc diễn nghĩa"

(Ba anh em kết nghĩa)

1.3: Một số nhận xét về đặc trưng của chuyển thể điện ảnh.

- Chuyển thể điện ảnh là một hoạt động tiếp nhận văn học, trong đó nhà làm phim có thể lược bỏ, tô đậm, thay đổi trật tự các sự kiện, thậm chí sáng tạo thêm các sự kiện và nhân vật mới để làm nổi bật thông điệp và cách tiếp nhận tác phẩm riêng của mình.
- Khi phân tích một bộ phim chuyển thể từ tác phẩm văn học, ngoài việc đối chiếu bộ phim và tác phẩm văn học, cần đặc biệt chú ý những yếu tố đặc trưng của ngôn ngữ điện ảnh như diễn xuất của diễn viên, dàn cảnh, âm thanh, bố cục và hình ảnh, góc quay, nhịp điệu,...

2. Xem một bức tranh được chuyển thể từ văn học

2.1. Lưu ý chung khi thưởng thức một tác phẩm hội hoạ được chuyển thể từ tác phẩm văn học

- Nhiều nhân vật và sự kiện trong tác phẩm văn học kinh điển được chuyển thể sang tác phẩm hội họa và cũng trở thành những bức họa nổi tiếng:

+ Nhân vật Thúy Kiều, Thúy Vân trong Truyện Kiều.

Tranh được thực hiện bằng chất liệu sơn mài trên gỗ tốt có khảm xà cừ, vàng tấm. Chiều ngang 1,5 m, dài 2,25 m. Đặc biệt trong hình dạng ở chỗ phần trên bức tranh có dạng vòm. Theo kể lại, đây là quà tặng cho nguyên thủ một nước Hồi giáo nên được thiết kế phù hợp với lối kiến trúc của nước đó. Tuy nhiên, nội dung tranh thì đậm nét văn hóa Việt Nam. Xem tranh có thể đoán được người ngồi ôm đàn là Thúy Vân với gương mặt tròn trịa, phúc hậu, dáng người mềm mại. Còn người đang múa, có lẽ là Thúy Kiều được vẽ với bút pháp của hội họa hiện đại, đặc biệt ở thân hình sắc nét như chạm khắc, mạnh mẽ, sinh động và thu hút ngay lập tức ánh nhìn của người xem... Sau lưng hai nàng Kiều là Khuê Văn Các, tương phản với mọi nét chuyển động phía trước, làm nền cho bức tranh, tạo cảm giác ổn định, bền vững.

Bức tranh 2: Nhân vật Giôn xi trong "Chiếc lá cuối cùng"

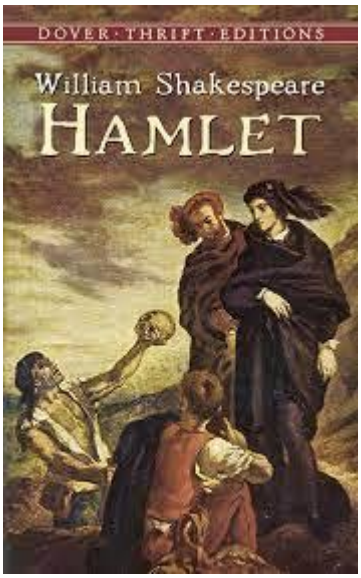

Bức tranh 3: Tác phẩm "Chiếc lược ngà"

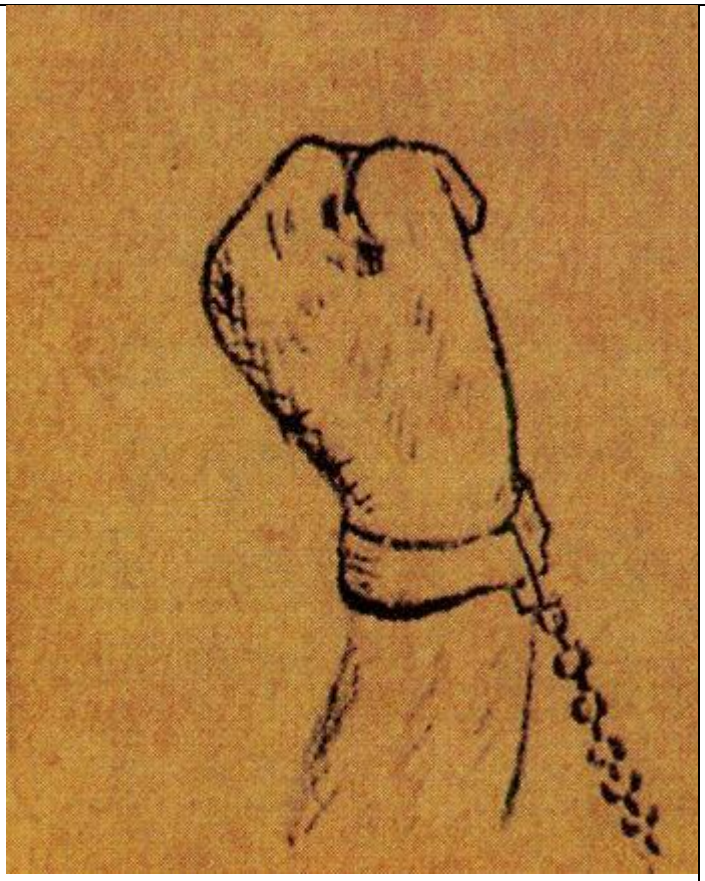

Bức tranh 4: Tập "Nhật kí trong tù"

+ Vở kịch "Hăm Lét"

- Khi thưởng thức một tác phẩm hội hoạ nói chung, chúng ta vừa phải quan sát các yếu tố như bố cục, chất liệu, màu sắc, đường nét,... vừa phải huy động những hiểu biết về bối cảnh lịch sử, xã hội, tác giả, trường phái, phong cách,... để cảm nhận điều hoạ sĩ muốn biểu đạt.
- Trước một tác phẩm hội hoạ được chuyển thể từ tác phẩm văn học, khi đối chiếu với tác phẩm văn học, người xem cần tôn trọng ý đồ và trí tưởng tượng của người chuyển thể (hoạ sĩ), đồng thời tôn trọng những cách "đọc" khác nhau đối với tác phẩm hội hoạ.

Trả lời câu hỏi:

Theo các em, khi thưởng thức một tác phẩm hội hoạ được chuyển thể từ tác phẩm văn học, chúng ta cần chú ý đến những yếu tố nào?

Nhiệm vụ 2: Thực hành xem tranh được chuyển thể từ văn học.

Chuẩn bị xem

- GV yêu cầu HS đọc lại đoạn trích bi kịch *Rô-mê-ô và Giu-li-ét* trong SGK Ngữ văn 9, tập một, tr. 118 – 120 (nếu có điều kiện, nên tìm đọc trọn vẹn tác phẩm).
- GV chia lớp thành các nhóm, yêu cầu mỗi nhóm tìm hiểu thông tin về tác giả, về bức tranh và về tranh sơn dầu.
- GV có thể trình chiếu cho HS xem những bức tranh tương tự hoặc cùng đề tài để HS có sự so sánh với bức tranh được tìm hiểu trong SGK.

.....

Hoạt động 3: Xem tranh

Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ:

- GV trình chiếu bức tranh trong SGK và yêu cầu HS điền các thông tin về bức tranh vào bảng nội

2.2. Thực hành xem tranh được chuyển thể từ văn học.

a. Chuẩn bị xem.

Tên tranh: *Rô-mê-ô và Giu-li-ét* Tác giả: Phranh Bơ-nát Đích-xi Năm sáng tác: 1884

Chất liệu: sơn dầu trên toan

Kích thước: 171 x 118 cm

Nơi lưu giữ: Phòng trưng bày nghệ thuật thành phố Xao-tham-tơn, Anh.

2.3. Các yếu tố cần chú ý khi phân tích một bức tranh được chuyển thể từ tác phẩm văn học: bố cục, màu sắc, chất cảm, hoà sắc, hình, khối, nét, không gian,...

dung theo bàn. GV nhấn mạnh đây là những cảm quan cá nhân, không quá đề cáo tính quy chuẩn, hs có thể tự do trình bày ý kiến của mình. Yếu tố Nhận xét *Bố cục* *Màu sắc* *Hoà sắc* *Hình, khối, nét* *Không gian* **Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ:** Các HS trong mỗi bàn trao đổi và điền thông tin về bức tranh theo bảng gợi ý. **Bước 3: Trình bày, thảo luận:** - GV gọi đại diện của mỗi bàn trình bày kết quả hoạt động. - HS cùng trao đổi, thảo luận thêm **Bước 4. Đánh giá kết quả thực hiện:** GV nhận xét, chuẩn KT **Phần 3: Nghe một ca khúc được chuyển thể từ văn học** **Nhiệm vụ 1; Một số lưu ý chung khi thưởng thức một ca khúc được chuyển thể từ tác phẩm văn học.** **Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ.** - GV giao nhiệm vụ cho một hoặc một vài nhóm HS tìm hiểu trước về hiện tượng phổ nhạc cho thơ, tìm kiếm thêm các ví dụ ngoài ví dụ đã được giới thiệu trong SGK (có thể cho HS hát vài đoạn trong bài hát để minh hoạ hoặc cho HS nghe một số ca khúc nổi tiếng được chuyển thể,…).	**3. Nghe một ca khúc được chuyển thể từ văn học** **3.1. Lưu ý chung khi thưởng thức một ca khúc được chuyển thể từ tác phẩm văn học** - Trong lịch sử chuyển thể từ thơ sang âm nhạc là hiện tượng khá phổ biến vì cả thơ và nhạc đều có tính nhịp điệu và trữ tình. - Một tác phẩm văn học có thể là nguồn cảm hứng cho nhiều nhạc sĩ, \ và một tác phẩm âm nhạc được chuyển thể từ văn học có thể được trình diễn bởi nhiều ca sĩ, đem đến những "phiên bản" khác nhau cho người nghe. Do vậy, cần tôn trọng sự sáng tạo của người chuyển thể (nhạc sĩ, nhà soạn nhạc) và người trình diễn (nhạc công, ca sĩ); tôn trọng những cách "nghe" khác nhau về tác phẩm âm nhạc.

- Đến lớp cho học sinh hát bài hát "Chân quê" của Nguyễn Bính. Nghe bài hát "Thời hoa đỏ" của Nguyễn Đình Bảng phổ nhạc từ bài thơ "Thời hoa đỏ" của Thanh Tùng.
https://www.youtube.com/watch?v=yRvgCxpTp5I
- GV đặt câu hỏi:
1. Tại sao có thể chuyển thơ sang âm nhạc?
2. Với em khi nghe bài hát chuyển thể từ tác phẩm văn học em có các xúc gì?
3. Em có ấn tượng về những điều gì từ ca khúc trên (ca sĩ, trang phục, giọng hát, khung cảnh, sức biểu cảm của người hát....)
4. Vậy khi nghe một ca khúc được chuyển thể từ tác phẩm văn học, chúng ta cần lưu ý điều gì?

Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ:
Các HS trong mỗi bàn trao đổi thực hiện yêu cầu.

Bước 3: Trình bày, thảo luận:
- GV gọi đại diện của mỗi bàn trình bày kết quả hoạt động.
- HS cùng trao đổi, thảo luận thêm

Bước 4. Đánh giá kết quả thực hiện:
GV nhận xét đánh giá HS

Nhiệm vụ 2: Thực hành nghe một ca khúc được chuyển thể từ văn học.

Hoạt động 1: Chuẩn bị nghe
Chuyển giao nhiệm vụ:
- GV cho HS tìm đọc lại bài thơ *Thuyền và biển* của Xuân Quỳnh trong SGK Ngữ văn 11, tập một (tr. 110 – 111).

Hoạt động 2: Nghe ca khúc
Chuyển giao nhiệm vụ:
- GV cho HS nghe ca khúc trên lớp.
https://youtu.be/rQ9Ua9YCCJY

https://www.youtube.com/watch?v=4JLsjAAYF4o

Trong và sau khi nghe, HS làm việc theo nhóm để hoàn thành nội dung theo bảng gợi ý trong SGK, tr. 43.

Nội dung	Ca khúc *Thuyền và biển* của Hữu Xuân	Ca khúc *Thuyền và biển* của Phan Huỳnh Điểu

3.2. Thực hành nghe một ca khúc được chuyển thể từ văn học.

a. Chuẩn bị nghe.

b.Nghe ca khúc.
- Bài hát do Hữu Xuân phổ nhạc được viết ở điệu trưởng nên mang âm hưởng mạnh mẽ, tươi sáng, thể hiện khát khao mãnh liệt về tình yêu.

3.3. Một số yếu tố cần chú ý khi phân tích một tác phẩm âm nhạc được chuyển thể từ tác phẩm văn học: cấu trúc của ca khúc, ca từ, giai điệu, tiết tấu.....

Cấu trúc của ca khúc			
Sự tương đồng và khác biệt giữa lời thơ và ca từ			
Cảm nhận chung về ca khúc			

Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ:
Hs trao đổi trả lời câu hỏi.
Bước 3: Trình bày, báo cáo nhiệm vụ:
- Đại diện các nhóm trình bày nội dung đã chuẩn bị.
- Các nhóm còn lại trao đổi, bổ sung.
Bước 4. Nhận xét, đánh giá:
- GV nhận xét phần trình bày và chuẩn bị của các nhóm.
- GV chuẩn hoá kiến thức

HOẠT ĐỘNG 3: LUYỆN TẬP (5 phút)

a. Mục tiêu: HS nắm được kiến thức quan trọng của bài học, biết cách phân tích các tác phẩm nghệ thuật chuyển thể trong sự so sánh với tác phẩm văn học.
b. Nội dung: Tìm và nghe một số bức tranh được chuyển thể.
c. Sản phẩm: Kết quả thực hiện hoạt động của HS.
d. Tổ chức thực hiện:
Học sinh tìm hiểu.

HOẠT ĐỘNG 4: VẬN DỤNG (5 phút)

a. Mục tiêu: HS biết cách cảm thụ một tác phẩm nghệ thuật được chuyển thể từ văn học.
b. Nội dung: HS xem một bức tranh được chuyển thể từ vở chèo *Quan Âm Thị Kính* và nhận xét về cách thể hiện của hoạ sĩ so với nội dung đoạn trích mà GV cung cấp.
c. Sản phẩm: Kết quả thực hiện hoạt động của HS.
d. Tổ chức thực hiện:
- GV cho cả lớp xem tranh và chia lớp thành 4 nhóm, các nhóm thực hiện nhiệm vụ theo sự phân công.
- HS trình bày kết quả hoạt động và báo cáo trước lớp.
- GV nhận xét và nêu một số lưu ý trọng tâm.
*** H ĐVN:**
- Chuẩn bị nội dung tiếp theo: Viết bài phân tích, giới thiệu và thuyết trình về một tác phẩm nghệ thuật được chuyển thể từ văn học.

CHUYÊN ĐỀ 2. TÌM HIỂU VỀ MỘT TÁC PHẨM NGHỆ THUẬT CHUYỂN THỂ TỪ VĂN HỌC

Tiết 8, 9, 10, 11. PHẦN II: VIẾT BÀI PHÂN TÍCH, GIỚI THIỆU VÀ THUYẾT TRÌNH VỀ MỘT TÁC PHẨM NGHỆ THUẬT ĐƯỢC CHUYỂN THỂ TỪ VĂN HỌC

(*Thời gian thực hiện: 4 tiết*)

I. Mục tiêu:

1.Năng lực

a.Năng lực chung:

HS phát triển năng lực nghiên cứu và năng lực sáng tạo, kĩ năng kết hợp làm việc độc lập và làm việc nhóm.

b.Năng lực riêng.

- HS nêu được ấn tượng nổi bật về tác phẩm nghệ thuật chuyển thể từ văn học trong sự so sánh hợp lí với tác phẩm gốc.
- HS phân tích được cách chuyển thể tác phẩm văn học của tác giả.
- HS đánh giá được vị thế tồn tại độc lập của tác phẩm nghệ thuật chuyển thể từ văn học.
- HS biết trình bày các luận điểm một cách sáng rõ, mạch lạc, logic; chọn lọc và phân tích được các dẫn chứng phù hợp để làm sáng tỏ các luận điểm.
- HS biết sử dụng một cách linh hoạt các phương tiện phi ngôn ngữ trong bài viết.

2. Phẩm chất: Biết trân trọng giá trị cá nhân, phát huy sự sáng tạo; tinh thần hợp tác, lắng nghe, chia sẻ trong tập thể,..

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

1. Thiết bị dạy học: Máy vi tính, ti vi, bài giảng powerpoint.

2. Học liệu:

- Chuyên đề học tập Ngữ văn 12 – SGK, Chuyên đề học tập Ngữ văn 12 – SGV.
- Phiếu học tập dành cho HS, tài liệu tham khảo.
- File audio (bài hát), bức tranh, bộ phim được chuyển thể từ tác phẩm văn học; công cụ hỗ trợ như máy tính, điện thoại kết nối mạng (nếu có).

III.TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

HOẠT ĐỘNG 1: KHỞI ĐỘNG (5 phút)

a. Mục tiêu: Tạo tâm thế hứng thú, sẵn sàng tiếp cận bài học cho HS.

b. Nội dung: Ôn lại kiến thức đã học ở Phần Ii.

c. Sản phẩm: Ca khúc do HS thể hiện; câu trả lời của HS.

d. Tổ chức thực hiện:

- GV cho HS hát một ca khúc được chuyển thể từ tác phẩm văn học.
- Yêu cầu HS nhắc lại những yếu tố cần lưu ý khi thưởng thức một tác phẩm điện ảnh, hội hoạ, âm nhạc được chuyển thể từ tác phẩm văn học. Từ việc thưởng thức, học sinh cần viết và thuyết trình được một tác phẩm nghệ thuật được chuyển thể từ văn học.

HOẠT ĐỘNG 2: HÌNH THÀNH KIẾN THỨC (…phút)

a. Mục tiêu: HS hình dung ra bố cục, cấu trúc của kiểu bài; nhận biết các yếu tố thuộc ngôn ngữ nghệ thuật của tác phẩm chuyển thể, nhận biết được các thao tác mà người viết sử dụng để phân tích tác phẩm. − HS có thêm kiến thức để viết bài phân tích, giới thiệu về một tác phẩm nghệ thuật chuyển thể từ văn học.

b. Nội dung: Đọc bài viết tham khảo; viết bài phân tích, giới thiệu và thuyết trình về một tác phẩm nghệ thuật được chuyển thể từ văn học.

c. Sản phẩm: Bài viết phân tích, giới thiệu về một tác phẩm nghệ thuật được chuyển thể từ văn học và bài thuyết trình về tác phẩm đó của HS.

d. Tổ chức thực hiện:

Hoạt động của GV và HS	Dự kiến sản phẩm
Hoạt động 1: Đọc bài viết tham khảo **Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ:** − GV giới thiệu với HS về bộ phim *Những người thợ xẻ* và tác phẩm văn học gốc, nhấn mạnh những sáng tạo quan trọng của đạo diễn so với tác phẩm văn học. − GV có thể chiếu nhanh cho HS xem một số cảnh quay quan trọng, đặc sắc trong bộ phim và cho HS đọc một vài đoạn văn tiêu biểu trong tác phẩm văn học. https://www.24h.com.vn/video-phim-dac-sac/canh-ghe-ron-trong-nhung-nguoi-tho-xe-c458a503443.html − GV hướng dẫn và gọi HS đọc bài viết tham khảo, tổ chức hoạt động cho HS tìm hiểu ngữ liệu. − GV chia lớp thành 4 nhóm HS chuẩn bị trước phần trình bày tại nhà theo các yêu cầu sau: Nhóm 1: Bài viết "Những người thợ xẻ" – từ văn học đến điện ảnh được bố cục như thế nào? Nhóm 2: Tác giả đã phân tích bộ phim chuyển thể trên những khía cạnh nào? Nhóm 3: Tóm tắt các luận điểm, lí lẽ và bằng chứng được tác giả sử dụng trong bài viết. Nhóm 4: Rút ra kết luận về cấu trúc của văn bản. **Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ:** − HS thực hiện nhiệm vụ theo nhóm phân công tại nhà.	**I.Viết bài phân tích, giới thiệu một tác phẩm điện ảnh được chuyển thể từ văn học** **1. Đọc và nhận xét bài tham khảo.** **1.1.Đọc** **1.2.Nhận xét bài viết:** a. Bố cục. − Mở bài: Giới thiệu tên phim '"Những người thợ xẻ", đạo diễn Dương Đức dựa trên tác phẩm cùng tên của tác giả Nguyễn Huy Thiệp. Nêu về sự khác biệt, sáng tạo và giá trị của tác phẩm điện ảnh chuyển thể. − Thân bài: Phân tích các đặc điểm nổi bật của bộ phim chuyển thể trên các phương diện mở đầu bộ phim, diễn biến , góc máy quay, nhân vật, cảnh quay, nghệ thuật dựng phim,… trong sự so sánh với tác phẩm văn học. − Kết bài: Nhận xét về cách kết thúc và chủ đề của bộ phim. So sánh thông điệp được chuyển tải trong bộ phim và trong tác phẩm văn học. **b. Các khía cạnh của bộ phim được tác giả phân tích** Tác giả đã phân tích bộ phim chuyển thể dựa trên các khía cạnh: nghệ thuật tự sự, nhân vật, những nét đặc sắc nổi bật của của tác phẩm văn học. c.Các luận điểm, lí lẽ. dẫn chứng. Luận điểm 1: Truyện ngắn "Những người thợ xẻ" của Nguyễn Huy Thiệp là một tác phẩm văn học có chiều sâu, nổi bật với sự miêu tả chân thực về cuộc sống và số phận con người. Lý lẽ 1: Tác phẩm này khắc họa chân thực cuộc sống của những người thợ xẻ trong bối cảnh rừng núi khắc nghiệt, phản ánh các mâu thuẫn xã hội và nội tâm thông qua các nhân vật như ông Sáu, Kiên và Nam. Bằng chứng 1: Những chi tiết trong truyện ngắn như cảnh làm việc gian khổ, các cuộc đối thoại sắc bén, và những mô tả tâm lý nhân vật đã tạo nên một bức tranh sống động về đời sống của những người thợ xẻ.

– Chuẩn bị và cử đại diện nhóm trình bày nội dung đã chuẩn bị của nhóm trên lớp. **Bước 3: Trình bày kết quả:** – Các nhóm cử đại diện trình bày kết quả nhiệm vụ của nhóm. – Các bạn trong lớp lắng nghe và trao đổi, góp ý, thảo luận. **Bước 4: Nhận xét, đánh giá:** – GV nhận xét, đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ của từng nhóm. – Hệ thống lại các nội dung trọng tâm	Luận điểm 2: Bộ phim "Những người thợ xẻ" do Vương Đức đạo diễn đã thực hiện một cách sáng tạo, vượt qua những thách thức của việc chuyển thể từ văn học sang điện ảnh. Lý lẽ 2: Việc chuyển thể cần phải giữ được tinh thần của tác phẩm gốc nhưng đồng thời cũng phải bổ sung những yếu tố mới để phù hợp với ngôn ngữ của điện ảnh. Vương Đức đã thành công trong việc tạo ra một bộ phim mang đậm phong cách riêng, nhưng vẫn trung thành với cốt lõi của truyện ngắn. Bằng chứng 2: Đạo diễn đã thêm vào các cảnh quay chi tiết về cuộc sống gian khổ của nhóm thợ xẻ, và xây dựng các mâu thuẫn được thể hiện qua các tình tiết kịch tính như sự xung đột giữa các nhân vật và những thảm kịch mà họ phải đối mặt. ……. **2. Cách phân tích một tác phẩm nghệ thuật chuyển thể từ văn học** – Phân tích sâu những khía cạnh thuộc ngôn ngữ nghệ thuật của tác phẩm. Ví dụ, nếu là tác phẩm hội hoạ, cần phân tích các yếu tố như màu sắc, bố cục, đường nét, hình khối; nếu là tác phẩm âm nhạc, cần chú ý đến cao độ, trường độ, nhịp, tiết tấu,… – Trong quá trình phân tích, cần đối sánh với các yếu tố tương tự trong tác phẩm văn học để tìm ra sự tương đồng, khác biệt và những sáng tạo nghệ thuật độc đáo cũng như thông điệp riêng của tác giả.
Hoạt động 2: Thực hành viết – GV chọn một bộ phim (hoặc đoạn phim) được chuyển thể từ một tác phẩm văn học khác để hướng dẫn HS viết. Ví dụ, đoạn phim Chí Phèo khi mới ra tù và Cái chết của Chí Phèo trong bộ phim Làng Vũ Đại ngày ấy. Thông tin về bộ phim – Tên phim: Làng Vũ Đại ngày ấy – Năm sản xuất: 1982 – Chuyển thể ba truyện ngắn Sống mòn, Chí Phèo, Lão Hạc của nhà văn Nam Cao – Đạo diễn: Phạm Văn Khoa	**3.Thực hành viết.** **3.1: Đọc tác phẩm văn học và xem phim chuyển thể.** **3.2. Tìm ý và lập dàn ý** – Xác định ý tưởng trung tâm cho bài viết. – Chọn lọc, sắp xếp các ý theo trật tự logic và làm nổi bật ý tưởng trung tâm. + Sắp xếp theo quan hệ đối sánh. + Sắp xếp theo trật tự thời gian. + Sắp xếp theo ấn tượng, cảm xúc của người xem.

– Nội dung: Bộ phim gây tiếng vang vào thập niên 1990 khi khắc hoạ cuộc sống nông thôn trong xã hội phong kiến, nửa thuộc địa của Việt Nam trước Cách mạng tháng Tám. **Nhiệm vụ 1: Chuẩn bị trước khi viết** **Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ:** – GV cho HS đọc lại tác phẩm Chí Phèo (Nam Cao) tại nhà và định hướng qua về nội dung trích đoạn phim được xem. – GV chia lớp thành 4 nhóm. Các nhóm vừa xem phim, vừa hoàn thiện các nội dung trong bảng so sánh: **Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ:** – Các nhóm xem phim và hoàn thiện nội dung bảng so sánh. – Phân công nhiệm vụ thuyết trình cho thành viên. **Bước 3: Trình bày kết quả nhiệm vụ:** – GV chỉ định một nhóm lên báo cáo kết quả thực hiện của nhóm mình. – Ba nhóm còn lại lắng nghe, quan sát, đối chiếu với sản phẩm của nhóm, trao đổi, thảo luận, bổ sung nếu có. **Bước 4: Nhận xét, đánh giá:** – GV nhận xét, đánh giá về nhiệm vụ của mỗi nhóm. – GV hệ thống lại nội dung và nhấn mạnh các yếu tố cần lưu ý. **Nhiệm vụ 2: Tìm ý, lập dàn ý** – GV yêu cầu HS đọc nội dung này trong SGK và tóm tắt các yêu cầu khi tìm ý và lập dàn ý. – GV chuẩn hoá kiến thức cần ghi nhớ cho HS. **Nhiệm vụ 3: Thực hành viết** **Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ:** – GV hệ thống lại cấu trúc của một bài viết cơ bản thành sơ đồ để HS dễ quan sát và thực hiện. – GV giao nhiệm vụ cho HS viết bài tại nhà dựa trên các nội dung đã được chuẩn hoá. **Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ:**	**3.3. Viết.** – Mở bài: Giới thiệu về bộ phim; nêu những ấn tượng chính về bộ phim hoặc điểm khác biệt nổi bật giữa bộ phim và tác phẩm văn học. – Thân bài: Trình bày các luận điểm chính; phân tích một số dẫn chứng cụ thể lấy từ bộ phim và tác phẩm văn học được chuyển thể; liên hệ với bối cảnh ra đời của bộ phim để lí giải thông điệp mà đạo diễn và nhóm làm phim muốn chuyển tải. – Kết bài: Tóm tắt các vấn đề chính, đánh giá những sáng tạo nổi bật của nhà làm phim, khái quát giá trị của bộ phim. **3.4 .Chỉnh sửa, hoàn thiện**

– HS quan sát, ghi nhớ bố cục, yêu cầu của bài viết và rút ra được thông điệp nghệ thuật mà tác giả gửi gắm. – HS viết bài tại nhà theo yêu cầu của GV (có thể viết bài về cả đoạn phim được xem hoặc chỉ viết về một yếu tố mà mình ấn tượng nhất). – HS chuẩn bị tâm thế để thuyết trình tại lớp nếu được giao. **Bước 3: Báo cáo kết quả thực hiện nhiệm vụ:** – HS nộp bài viết cho GV. – GV góp ý, sửa chữa và chọn một số bài để HS chuẩn bị trình bày trước lớp. **Bước 4: Nhận xét, đánh giá:** – GV đánh giá quá trình thực hiện nhiệm vụ của HS. – GV nhận xét một số bài viết cá nhân để phục vụ cho bài thuyết trình ở tiết học tiếp theo. **Nhiệm vụ 4: Chỉnh sửa, hoàn thiện** GV hướng dẫn HS chỉnh sửa bài viết theo hướng: rà soát cấu trúc, đảm bảo logic, hợp lí, khoa học; bổ sung, hoàn thiện các nội dung theo góp ý của GV và các bạn; kiểm tra các lỗi chính tả, ngữ pháp;…	
Hoạt động 3. Thuyết trình về một tác phẩm điện ảnh được chuyển thể từ văn học **Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ** – GV yêu cầu HS đăng tải các bài viết của mình lên link Google Drive chung của lớp. – GV chọn 3 bài với 3 cách triển khai, quan điểm khác nhau để trình bày trong buổi thuyết trình tại lớp. – Hướng dẫn HS tổ chức buổi hội thảo chuyên đề với nội dung: Chuyển thể điện ảnh từ tác phẩm văn học qua trường hợp truyện ngắn Chí Phèo của nhà văn Nam Cao. – GV hướng dẫn các HS trình bày cần sử dụng các phương tiện phi ngôn ngữ để tạo hứng thú và giúp người nghe dễ dàng nắm bắt thông tin như	**II. Thuyết trình về một tác phẩm điện ảnh được chuyển thể từ văn học** **2.1. Chuẩn bị** – Xác định đối tượng người nghe, mục đích và bối cảnh bài thuyết trình. – Xây dựng dàn ý cho bài thuyết trình. – Chọn lọc các phương tiện phi ngôn ngữ để hỗ trợ cho bài thuyết trình: hình ảnh, video clip, sơ đồ, bảng biểu,... **2.2. Thuyết trình** – Diễn đạt một cách ngắn gọn, mạch lạc; chú ý nhấn mạnh các nội dung quan trọng. – Cần phân tích các ví dụ cụ thể và sử dụng các phương tiện trực quan như hình ảnh, video clip để chứng minh cho luận điểm của mình. – Duy trì sự giao tiếp với người nghe bằng cách sử dụng ánh mắt, cử chỉ, ngữ điệu, hoặc đặt ra các câu hỏi để thu thập ý kiến phản hồi. **2.3. Trao đổi, thảo luận** – Lắng nghe ý kiến của các bạn và GV.

các hình ảnh, video clip, sơ đồ, bảng biểu,...

Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ:

− Các HS được giao nhiệm vụ trình bày cần hoàn thiện bài của mình và chọn cách thức thuyết trình phù hợp.

− Các HS khác trong lớp theo phân công của GV, hỗ trợ về phương tiện, tư vấn nội dung cho các bài thuyết trình hiệu quả.

− Tổ chức buổi hội thảo chuyên đề và thảo luận quanh 3 bài thuyết trình được chọn.

Bước 3: Trình bày, báo cáo nhiệm vụ:

− HS thuyết trình nội dung được yêu cầu.

− GV phát phiếu nhận xét cho các bạn còn lại và tổ chức cho HS trao đổi, thảo luận về các nội dung được thuyết trình.

Bước 4: Nhận xét, đánh giá:

− GV nhận xét chung về buổi hội thảo và các nội dung thuyết trình.

− GV tổng kết ý kiến nhận xét của HS.

− GV chốt lại các thông tin cần lưu ý khi thuyết trình về bộ phim được chuyển thể từ tác phẩm văn học.

− Phản hồi tích cực để hoàn thiện bài viết. Phiếu nhận xét về việc thực hiện các nhiệm vụ khi thuyết trình.

Phiếu nhận xét về việc thực hiện các nhiệm vụ khi thuyết trình

STT	TIÊU CHÍ	ĐẠT	CHƯA ĐẠT
1	Cấu trúc bài thuyết trình có đầy đủ ba phần: Mở đầu, Triển khai, Kết luận.		
2	Bài thuyết trình làm rõ được sự khác biệt hoặc sáng tạo nổi bật của bộ phim so với tác phẩm văn học.		
3	Bài thuyết trình phân tích được các yếu tố đặc trưng của ngôn ngữ điện ảnh như dàn cảnh, bố cục, hình ảnh, âm thanh, diễn xuất,...		
4	Các luận điểm, luận cứ được trình bày một cách sáng rõ, mạch lạc, logic.		
5	Tác phong chuyên nghiệp, ngôn ngữ linh hoạt, tạo sự hấp dẫn.		
6	Tương tác với người nghe hợp lí, cầu thị, hiệu quả.		

HOẠT ĐỘNG 3: LUYỆN TẬP (5 phút)

a. Mục tiêu: HS hình dung tổng thể về cách thức viết bài phân tích về một tác phẩm nghệ thuật được chuyển thể từ tác phẩm văn học.

b. Nội dung: HS sơ đồ hoá bài học để thấy được các bước cần làm khi viết bài phân tích một tác phẩm nghệ thuật được chuyển thể từ tác phẩm văn học.

c. Sản phẩm: Kết quả thực hiện hoạt động của HS.

d. Tổ chức thực hiện:

- GV phân nhóm HS, yêu cầu vẽ sơ đồ tư duy về dàn ý khi viết bài phân tích một tác phẩm nghệ thuật được chuyển thể từ tác phẩm văn học.
- HS thực hiện nhiệm vụ theo nhóm và báo cáo kết quả trước lớp.
- GV nhận xét và chuẩn hoá kiến thức bài học.

HOẠT ĐỘNG 4: VẬN DỤNG (5 phút)

a. Mục tiêu: HS vận dụng kiến thức bài học vào việc viết đoạn văn phân tích một tác phẩm nghệ thuật được chuyển thể từ tác phẩm văn học.

b. Nội dung: HS viết đoạn văn trình bày cảm nhận về giai điệu của ca khúc Thuyền và biển trong sự liên hệ với bài thơ nguyên tác.

c. Sản phẩm: Kết quả thực hiện hoạt động của HS.

d. Tổ chức thực hiện:

- GV phân công nhiệm vụ viết đoạn văn theo hình thức cá nhân.
- HS thực hiện nhiệm vụ viết đoạn văn tại lớp.
- GV gọi một số HS đọc đoạn văn đã hoàn thành và nhận xét, góp ý.

CHUYÊN ĐỀ 2. TÌM HIỂU VỀ MỘT TÁC PHẨM NGHỆ THUẬT CHUYỂN THỂ TỪ VĂN HỌC

Tiết: 12, 13, 14, 15 - PHẦN 3:

THỰC HÀNH CHUYỂN THỂ TÁC PHẨM VĂN HỌC

(*Thời gian thực hiện: 4 tiết*)

I. MỤC TIÊU

1. Về năng lực:

- HS chọn được tác phẩm văn học phù hợp để chuyển thể (tác phẩm mà bản thân đã đọc kĩ, hiểu sâu, có tiềm năng được dịch chuyển một cách thuận lợi sang ngôn ngữ của loại hình nghệ thuật khác...).
- HS chọn được loại hình nghệ thuật thích hợp để chuyển thể tác phẩm văn học (loại hình nghệ thuật phù hợp với sở trường bản thân và có thể chuyển tải tốt nhất ý đồ nghệ thuật của người chuyển thể).

3. Về phẩm chất: Biết trân trọng giá trị cá nhân, phát huy sự sáng tạo; tinh thần hợp tác, lắng nghe, chia sẻ trong tập thể.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC, HỌC LIỆU

1. Thiết bị dạy học:

- Phiếu học tập dành cho HS, tài liệu tham khảo.
- File audio (bài hát), bức tranh, bộ phim chuyển thể từ tác phẩm văn học; công cụ hỗ trợ như máy tính, điện thoại kết nối mạng

2. Học liệu:

- CĐHT Ngữ văn lớp 12.
- Tài liệu tham khảo

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

HOẠT ĐỘNG 1: KHỞI ĐỘNG (5 phút)

a. Mục tiêu: HS có tâm thế hứng thú, sẵn sàng tiếp cận bài học.

b. Nội dung: Tích hợp chương trình Ngữ văn lớp 10 và kết nối với nội dung bài học mới.

c. Sản phẩm: Câu trả lời của HS.

d. Tổ chức thực hiện:

Hoạt động của Gv và Hs	Dự kiến sản phẩm
B1. Chuyển giao nhiệm vụ - GV trình chiếu video clip một trích đoạn tác phẩm sân khấu *Hồn Trương Ba, da hàng thịt.* *https://www.youtube.com/watch?v=WPWbxDoJpfQ* - GV đặt câu hỏi nhanh: Trích đoạn này là hình thức chuyển thể tác phẩm văn học nào?	Tên tác phẩm: *Hồn Trương Ba, da hàng thịt.*

- GV giới thiệu thêm cho HS một số tác phẩm nghệ thuật được chuyển thể từ văn học, phân tích ý tưởng sáng tạo của tác giả được thể hiện trong tác phẩm. **B2. Thực hiện nhiệm vụ:** HS xem video clip và trả lời câu hỏi của GV. **B3. Báo cáo thảo luận:** Hs trả lời các câu hỏi **B4. Đánh giá kết quả thực hiện:** GV nhận xét và dẫn dắt vào bài mới	

HOẠT ĐỘNG 2: HÌNH THÀNH KIẾN THỨC (…phút)

a. Mục tiêu: Giúp HS biết cách thức chuyển thể tác phẩm văn học sang tác phẩm thuộc các loại hình nghệ thuật khác theo thế mạnh, sở thích của bản thân.

b. Nội dung: GV hướng dẫn HS lựa chọn được tác phẩm văn học, loại hình nghệ thuật và phương thức thích hợp để chuyển thể. Từ đó, HS có thể tự tiến hành chuyển thể và công bố tác phẩm nghệ thuật chuyển thể từ văn học.

c. Sản phẩm: Tác phẩm nghệ thuật chuyển thể từ văn học.

d. Tổ chức thực hiện:

Hoạt động của Gv và Hs	Dự kiến sản phẩm
Hoạt động 1: Chuẩn bị chuyển thể **B1. Chuyển giao nhiệm vụ** - GV hướng dẫn HS thảo luận, chọn một hiện tượng văn học để chuyển thể (có thể là một nhân vật, một trích đoạn, một cảnh hoặc một sự kiện). Ví dụ, GV cho HS đọc đoạn thơ "Dốc lên khúc khuỷu dốc thăm thẳm..... Nhà ai Pha Luông mưa xa khơi" (trích "Tây Tiến" của Quang Dũng. Đây là đoạn thơ rất giàu chất hội hoạ, miêu tả khung cảnh núi rừng Tây Bắc vừa hùng vĩ, dữ dội và hình ảnh người lính Tây Tiến hiên ngang, hùng dũng khi đang hành quân. Có thể chuyển thể cảnh này thành một bức tranh. **PHIẾU HỌC TẬP** **1.** Liệt kê các chi tiết giàu chất hội họa trong đoạn thơ. **2.** Hình dung cảnh tượng được miêu tả (hình ảnh, màu sắc, ánh sáng, bố cục). **3.** Nêu thông điệp được chuyển tải trong đoạn văn. **4.** Mô tả bức tranh dự định chuyển thể (màu sắc, chất liệu, phong cách, ánh sáng, đường nét, bố cục). **5.** Thông điệp muốn thể hiện trong bức tranh chuyển thể. **B2. Thực hiện nhiệm vụ** - Các nhóm trao đổi, thảo luận theo nội dung trong phiếu học tập. - Thống nhất ý tưởng chung của nhóm khi vẽ bức tranh chuyển thể	**1. Chuẩn bị** - Lựa chọn tác phẩm văn học để chuyển thể. - Xây dựng ý tưởng: Chọn lọc một ý tưởng gắn với một sự kiện, chi tiết, hình ảnh,... mà bạn thấy tâm đắc nhất để chuyển thể. Ví dụ, với đoạn thơ trong "Tây Tiến" HS có thể chọn một số chi tiết sau để chuyển thể thành bức tranh: + Quãng đường gập ghềnh khúc khuỷu. + Những đỉnh dốc cheo leo, những vực sâu hun hút. + Người lính hành quân trên đỉnh đèo cao, có súng chạm trời. - Chọn loại hình và thể loại, phong cách nghệ thuật của tác phẩm chuyển thể.

B3. Báo cáo thảo luận

Sau khi thống nhất ý tưởng, cả nhóm có thể tiếp tục thảo luận về phương án chuyển thể và điền vào bảng gợi ý dưới đây những nội dung chi tiết, sau đó thuyết trình trước cả lớp để nhận được phản hồi của các bạn khác.

Bảng thể hiện ý tưởng chuyển thể:

Ý TƯỞNG CHUYỂN THỂ TÁC PHẨM VĂN HỌC		
Tác phẩm văn học	**Cách thức**	**Tác phẩm chuyển thể**
Tên tác phẩm:	Loại hình nghệ thuật:	Tên tác phẩm:
Tác giả:	Phương thức chuyển thể:	Thông điệp:
Nội dung chính:	Thể loại:	Nội dung:
Thông điệp:	Phong cách:	Hình thức thể hiện:
Yếu tố nghệ thuật muốn chuyển thể:	Hệ thống kí hiệu:	

B4. Đánh giá kết quả thực hiện:

- GV nhận xét về ý tưởng và kế hoạch chuyển thể của các nhóm.
- GV bổ sung, nhấn mạnh các yếu tố quan trọng để quá trình chuyển thể thành công.

Hoạt động 2: Chuyển thể

B1. Chuyển giao nhiệm vụ

- GV giao nhiệm vụ cho các nhóm HS tự thực hiện việc chuyển thể ở nhà.
- GV mời phụ huynh HS hoặc những người có chuyên môn về nghệ thuật, hướng dẫn HS hoàn thiện tác phẩm nghệ thuật của mình cũng như chia sẻ về cách thức chuyển thể một tác phẩm văn học.

B2. Thực hiện nhiệm vụ

Đại diện 4 nhóm sẽ vẽ lại bức tranh theo sự thảo luận và ý tưởng chung của nhóm.

2. Sử dụng kí hiệu nghệ thuật của một loại hình nghệ thuật khác để chuyển thể tác phẩm

Cần hiểu rõ ngôn ngữ nghệ thuật riêng của loại hình nghệ thuật mà mình muốn sáng tạo nhằm chuyển thể một tác phẩm văn học.

Ví dụ, nếu chuyển thể tác phẩm văn học thành một bức tranh, cần cân nhắc màu sắc, ánh sáng, bố cục, hình ảnh, đường nét mà mình sẽ sử dụng.

3. Công bố tác phẩm chuyển thể

Tác phẩm nghệ thuật thuộc các loại hình nghệ thuật khác nhau cần được công bố dưới những hình thức riêng.

B3. Báo cáo thảo luận HS chia sẻ ý tưởng và kinh nghiệm, bài học rút ra sau khi hoàn thành chuyển thể cảnh tượng mở đầu văn bản *Trở về* sang một tác phẩm hội hoạ. **Hoạt động 3: Công bố tác phẩm chuyển thể** **B1:Chuyển giao nhiệm vụ:** - GV có thể tổ chức một buổi công bố bức tranh chuyển thể trong phạm vi không gian lớp học hoặc nhà trường. - Ngoài ra, GV yêu cầu HS đăng tải bức tranh đã vẽ lên mạng. **B2: Thực hiện nhiệm vụ:** HS thực hiện công bố tác phẩm theo hướng dẫn của GV và thu nhận ý kiến từ các HS, thầy cô khác hoặc phụ huynh. **B3: Báo cáo kết quả thực hiện nhiệm vụ:** HS tổng kết các nhận xét, đánh giá sau khi công bố. **B4: Nhận xét, đánh giá:** GV đánh giá về hiệu quả của hình thức công bố tác phẩm đã chuyển thể trong phạm vi nhà trường và rút kinh nghiệm cho các lần sau trên các câu hỏi gợi ý trong SGK (tr. 55). - GV tổng kết lại toàn bộ quá trình thực hiện chuyển thể của HS.	− Tác phẩm hội hoạ, điêu khắc: công bố trong một cuộc trưng bày, triển lãm. − Tác phẩm sân khấu, điện ảnh: công diễn hoặc chiếu trên sân khấu, trong nhà hát, rạp chiếu phim,... − Tác phẩm âm nhạc: trình diễn trong một buổi biểu diễn. **4. Tổng kết, đánh giá** Việc tổng kết, đánh giá nhằm hoàn thiện tác phẩm và rút kinh nghiệm cho các hoạt động tiếp theo

HOẠT ĐỘNG 3: LUYỆN TẬP (5 phút)

a. Mục tiêu: HS hệ thống được kiến thức của bài học, biết cách thức chuyển thể một tác phẩm văn học.

b. Nội dung: HS chuyển thể tác phẩm văn học thành bức tranh.

c. Sản phẩm: Kết quả thực hiện hoạt động của HS.

d. Tổ chức thực hiện:

Hoạt động của Gv và Hs	Dự kiến sản phẩm
B1. Chuyển giao nhiệm vụ GV yêu cầu học sinh chọn tác phẩm để chuyển thể thành bức tranh. **B2. Thực hiện nhiệm vụ:** HS làm việc theo nhóm và trình bày kết quả trước lớp. **B3. Báo cáo thảo luận:** hs trình bày kết quả trước lớp. **B4. Đánh giá kết quả thực hiện:** GV nhận xét, nhắc lại những điểm cần lưu ý.	Hs trình bày sản phẩm của mình.

HOẠT ĐỘNG 4: VẬN DỤNG (5 phút)

a.Mục tiêu: Hs vận dụng được cách thức chuyển thể tác phẩm văn học vào việc thực hành chuyển thể một tác phẩm cụ thể.

b. Nội dung: HS thực hiện chuyển thể cảnh Chí Phèo vừa ra tù trong tác phẩm Chí Phèo của nhà văn Nam Cao thành một đoạn kịch ngắn và diễn trên lớp.

c. Sản phẩm: Kết quả thực hiện hoạt động của HS.

d. Tổ chức thực hiện:

- Gv có thể cho hs chuẩn bị ở nhà.
- Trên lớp, hs thực hiện diễn đoạn kịch ngắn theo yêu cầu của giáo viên.
- Gv đánh giá và tổng kết giờ học.

*** HĐVN:**

- Hoàn thiện các bài tập theo yêu cầu
- Chuẩn bị nội dung tiếp theo: Chuyên đề 3: Tìm hiểu phong cách sáng tác của một trường phái văn học: cổ điển, hiện thực hoặc lãng mạn.

Phiếu đánh giá phần trình bày của cá nhân

STT	**Nội dung đánh giá**		**Mức độ**	
			Đạt	**Chưa đạt**
1	Giới thiệu được đề tài đã chọn			
3	Nội dung trình bày	Thuyết trình đúng hướng		
4		Trình bày đúng, đủ, sâu sắc các luận điểm		
		Mở rộng, đánh giá nâng cao vấn đề		
5	Cách trình bày	Phong thái tự tin, chủ động, sử dụng ngôn ngữ nói phù hợp		
6		Sử dụng các phương tiện phi ngôn ngữ, phương tiện hỗ trợ		
7		Tương tác với người nghe		

Đoàn Thị Bích Hà